

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar il-“Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (UE, Euratom) Nru 1141/2014 fir-rigward tal-proċedura ta’ verifika relatata mal-ksur ta’ regoli dwar il-protezzjoni ta’ data personali fil-kuntest tal-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew”

(COM(2018) 636 final — 2018/0328 (COD))

(2019/C 110/14)

Relatur ġenerali: **Marina YANNAKOUDAKIS**

Konsultazzjoni	Il-Parlament Ewropew, 1.10.2018 Il-Kunsill, 24/10/2018
Bażi legali	Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni Speċjalizzata għax-Xogħol, l-Affarijiet Soċjali u ċ-Ċittadinanza
Deċiżjoni tal-Bureau	16.10.2018
Adottata fil-plenarja	12.12.2018
Sessjoni tal-plenarja Nru	539
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	109/2/3

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. Il-KESE jappoġġja l-pożizzjoni tal-Kummissjoni Ewropea dwar il-htieġa għal dan ir-Regolament fid-dawl tal-avvenimenti reċenti bil-każ ta’ Facebook/Cambridge Analytica fir-rigward il-proċessar illegali allegat ta’ data personali.

1.2. Il-KESE jirrikonoxxi li, fid-dinja tal-lum, l-iżviluppi teknoloġiċi, il-midja soċjali u l-ħażna ta’ data personali minn kumpaniji madwar l-UE huma ċertezza. Il-htieġa ta’ dawn l-ghodod hija indiskutabbli hekk kif qed nimxu f’dinja b’teknoloġija għolja globali. L-isfida hija li nimxu f’dan il-qasam b’mod li jipproteġi liċ-ċittadini tal-UE, jippermetti t-trasparenza u l-libertà tad-drittijiet fundamentali tagħhom tal-bniedem.

1.3. L-użu tad-data u l-midja soċjali biddlu b’mod fundamentali l-mod kif il-partiti jmexxu kampanji felezzjonijiet, li jippermettulhom jimmiraw lill-votanti potenzjali. Dan l-iżvilupp wassal għal spinta ikbar tal-midja soċjali bħala forma ta’ kif jiġu influwenzati l-intenzjonijiet tal-vot tal-poplu. Il-KESE jistenna li l-Awtorità għall-partiti u l-fondazzjonijiet političi Ewropej⁽¹⁾ (l- “Awtorità”) thares lejn oqsma fejn ksur tad-data jista’ jseħh u tissuggerixxi modi biex dan jieqaf u ddaħhal kontrolli u bilanċi fis-seħh sabiex tiżgura l-protezzjoni tad-data u li l-użu ta’ data huwa fi hdan il-parametri definiti sew.

1.4. Il-KESE jappoġġja l-oġġettivi tal-proposta, jaqbel li d-demokrazija hija wiehed mill-valuri fundamentali li fuqhom hija msejsa l-UE; u biex jiġi żgurat il-funzjonament ta’ demokrazija rappreżentattiva fuq livell Ewropew, it-trattati jistabbilixxu li ċ-ċittadini tal-UE huma rrappreżentati direttament fil-Parlament Ewropew (PE).

1.5. Din ir-rappreżentazzjoni tiegħu l-forma ta’ membri eletti minn wiehed miż-żewġ partiti političi jew individwi fi Stati Membri li joħorġu għall-elezzjoni. Il-pjattaforma tal-elezzjoni żviluppat matul l-aħħar deċennju bi rwol akbar tal-midja soċjali. Dan l-iżvilupp issa jehtieġ li jiġi indirizzat mill-Kummissjoni Ewropea (KE) u l-Awtorità biż-żieda fil-persunal tiegħu li huwa mod wiehed kif jiġi żgurat li d-data personali tkun protetta u ma tintużax hażin biex isir gwadann politiku. Fl-indirizzar ta’ dan, il-prijorità hija li jiġi żgurat li l-elezzjonijiet jiżvolgu fuq kundizzjonijiet ekwi u l-ebda grupp ma jista’ jiehu vantaġġ permezz tal-użu ta’ data.

⁽¹⁾ www.appf.europa.eu

1.6. Madankollu, biex jiġi żgurat li l-Awtorità taħdem b'mod korrett għandu jkun hemm parametri sikuri fir-rigward tas-setgħat u l-kompetenzi tagħha. Fil-preżent, l-Awtoritajiet tal-Protezzjoni tad-Data (DPAs) tal-Istati Membri qegħdin hemm biex jiżguraw li ma jkunx hemm użu hażin tad-data minn partiti politiċi. It-termini ta' kooperazzjoni bejn l-Awtorità u d-DPAs nazzjonali jeħtieġ li jkunu definiti sew. Barra minn hekk, id-DPAs f'hafna Stati Membri jhabbtu wiċċhom ma' riżorsi limitati u l-Kummissjoni għandha tikkunsidra l-finanzjament tagħhom sabiex ikunu jistgħu jaħdmu mal-Awtorità.

1.7. Il-KESE kien ġibed l-attenzjoni għall-problemi possibbli għal użu hażin tad-data fl-opinjoni tiegħu dwar Il-protezzjoni tad-data personali ⁽²⁾ u f'din l-opinjoni indirizza l-oqsma ta' tħassib.

1.8. Il-KESE jappoġġja persunal addizzjonali tal-Awtorità bil-ħsieb li dan il-persunal se jkun f'pożizzjoni aħjar biex jaħdem mal-Istati Membri permezz tal-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data biex jiżguraw li l-ksur tal-protezzjoni tad-data jiġi investigat kif inhu xieraq u fejn jinstab jiġu applikati sanzjonijiet.

1.9. Il-KESE jirrikonoxxi li l-proċeduri għall-elezzjonijiet tal-PE huma rregolati mill-Istati Membri fi hdan il-qafas tal-UE. Il-KESE jistenna wkoll li l-ksur tar-regoli tal-protezzjoni tad-data jista' jingibed għall-attenzjoni tal-Awtorità jew mid-DPAs jew minn partijiet individwali.

2. Kuntest tal-Opinjoni

2.1. Avvenimenti riċenti wrew ir-riskji għaċ-ċittadini li jkunu fil-mira ta' kampanji ta' diżinformazzjoni tal-massa online maħsuba bil-għan li jiskreditaw u jneħħu l-leġittimità tal-elezzjonijiet. Id-data personali tal-persuni hija wkoll maħsuba li giet illegalment uzata hażin sabiex taffettwa d-dibattitu demokratiku u l-elezzjonijiet hielsa.

2.2. F'Mejju 2018, ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data (GDPR) dahal fis-seħħ, u stabbilixxa regoli b'saħħithom dwar l-ipproċessar u l-protezzjoni ta' data personali. Huwa jkopri lill-partiti politiċi Ewropej u nazzjonali kollha u atturi oħra fil-kuntest elettorali inklużi sensara tad-data u pjattaformi ta' midja soċjali.

2.3. Qabel l-elezzjonijiet tal-2019 għall-Parlament Ewropew, il-Kummissjoni Ewropea pproponiet għadd ta' bidliet iffukati għar-Regolament (UE, Euratom) Nru 1141/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 dwar l-istatut u l-finanzjament tal-partiti politiċi Ewropej u l-fondazzjonijiet politiċi Ewropej ⁽³⁾, li għandhom l-għan li jiżguraw li l-elezzjonijiet isiru skont regoli demokratiċi b'saħħithom u b'rispett shiħ tal-valuri Ewropej tad-demokrazija, l-istat tad-dritt u r-rispett tad-drittijiet fundamentali.

2.4. B'mod partikolari, il-bidliet proposti se jippermettu li jiġu sanzjonati l-partiti politiċi Ewropej jew fondazzjonijiet li jinfluwenzaw jew jippruvaw jinfluwenzaw l-elezzjonijiet permezz ta' ksur tar-regoli tal-protezzjoni tad-data. Sanzjonijiet jammontaw għal 5% tal-baġit annwali tal-partit politiku Ewropew jew tal-fondazzjoni kkonċernati. Is-sanzjoni se tiġi infurzata mill-Awtorità. Barra minn hekk, dawk li nstabu fi ksur ma jkunux jistgħu japplikaw għal finanzjament mill-baġit ġenerali tal-Unjoni Ewropea għas-sena li fiha tkun giet imposta s-sanzjoni.

2.5. Il-proposta tistabbilixxi wkoll proċedura sabiex tivverifika jekk il-ksur tal-protezzjoni tad-data identifikat minn awtorità superviżorja dwar il-protezzjoni tad-data nazzjonali ntuża biex jinfluwenzaw l-eżitu tal-elezzjonijiet tal-PE, li tinvolvi "kumitat ta' persuni eminenti indipendenti" li jaġixxi fuq talba tal-Awtorità. Il-Kumitat ta' persuni eminenti indipendenti ġie stabbilit permezz tal-Artikolu 11 tar-Regolament. Huwa kompost minn sitt esperti li jinħatru iżda mhumiex impjegati mill-KE, il-PE u l-Kunsill.

2.6. Sabiex jiġi żgurat li l-Awtorità għandha biżżejjed persunal biex twettaq dmirijietha b'mod indipendenti u effettiv, huwa barra minn hekk ippropona ż-żieda ta' seba' membri tal-persunal (għal persunal attwali ta' tlieta, li jinkludi d-direttur).

3. Kummenti Ġenerali

3.1. Il-KESE jappoġġja l-oġġettivi tal-proposta u jaqbel li d-demokrazija hija wiehed mill-valuri fundamentali li fuqhom hija msejsa l-UE. Sabiex jiġi żgurat il-funzjonament ta' demokrazija rappreżentattiva fil-livell Ewropew, it-trattati jstabbilixxu li ċ-ċittadini tal-UE huma rrappreżentati b'mod dirett fil-Parlament Ewropew. Bħala tali, huwa vitali li ċ-ċittadini tagħha jkunu jistgħu jeżerċitaw id-dritt demokratiku tagħhom mingħajr restrizzjoni jew tfixkil. Kwalunkwe interferenza mal-għażla hielsa matul il-proċess tal-elezzjoni mhijiex demokratika u hi inaċċettabbli.

⁽²⁾ ĠU C 248, 25.8.2011, p. 123.

⁽³⁾ ĠU L 317, 4.11.2014, p. 1.

3.2. Il-KESE jirrikonoxxi l-użu akbar ta' data personali f'kampanji elettorali. Fl-elezzjoni tar-Renju Unit tal-2017 aktar minn 40 % ta' reklamar minfuq minn attivisti intefaq fuq kampanji diġitali. Peress li dan ikun il-każ, l-attrazzjoni ta' data personali mmirata għal ċerti gruppi hija komprensibbli. Madankollu, mhuwiex aċċettabbli li d-data personali tiġi kondiviza mingħajr l-għarfien tal-persuna, u dan huwa abbuż fundamentali tad-drittijiet tal-bniedem.

3.3. L-iżvilupp tal-web, il-veloċità ta' informazzjoni li qed tiġi trasmessa u l-implikazzjonijiet globali jeħtieġu approċċ sod lejn is-sigurtà tad-data maħżuna. Il-GDPR tistabbilixxi regoli robusti għal dan. B'mod partikolari, id-data personali trid tiġi pproċessata skont il-liġi u b'mod ġust. Fis-sitwazzjoni attwali, il-partiti politiċi jisgħu leġittimament jużaw d-data skont il-regoli tal-GDPR, fl-limiti ta' ċerti parametri. L-iżvilupp ta' canvassing politiku sar aktar dipendenti fuq il-midja soċjali. Li wiehed jipprova jwaqqaf dan kompletament mhux necessarjament iservi l-proċess demokratiku għax jillimita l-possibbiltajiet tal-partijiet politiċi biex jgħarrfu lill-votanti potenzjali bil-manifest tagħhom.

3.4. Il-KESE jagħraf s-sovranità tal-Istati Membri fil-proċess elettorali u l-Kummissjoni trid taħdem fi hdan it-tali sovranità tal-Istat Membru. L-UE ma tkunx tista' tillegġisla s-sanzjonar ta' partiti politiċi nazzjonali peress li din hija kompetenza tal-Istati Membri. Għalhekk, l-UE tista' biss tipproponi miżuri li jissanzjonaw lil partiti politiċi fil-livell Ewropew. Biex tagħmel dan, il-Kummissjoni tipproponi emenda tar-Regolament li jirregola l-istatut u l-finanzjament tagħhom. Dan se jsaħħah lill-Awtorità fil-konklużjoni tagħha meta l-użu hażin gie ppruvat.

4. Kummenti speċifiċi u rakkomandazzjonijiet

4.1. Il-KESE jirrikonoxxi li l-Awtorità attwalment hija nieqsa mill-persunal. Id-Direttur u żewġ membri tal-persunal tagħha diġà għandhom xogħol kbir hafna u l-elezzjonijiet Ewropej li ġejjin se jpoġġu aktar pressjoni fuqhom. Għaldaqstant, il-KESE jappoġġja l-proposta biex il-persunal tal-Awtorità jintgħażel b'mod permanenti u li s-setgħat tal-awtorità tal-hatra jingħataw lid-Direttur tal-Awtorità, peress li huwa essenzjali li hija jkollha biżżejjed manodopera biex tissorvelja l-elezzjonijiet sew.

4.2. L-użu tad-data u l-midja soċjali biddlu b'mod fundamentali l-mod kif il-partiti jmexxu kampanji f'elezzjonijiet, li jippermettullhom jimmiraw lill-votanti potenzjali. Dan l-iżvilupp wassal għal spinta ikbar tal-midja soċjali bhala forma ta' kif jiġu influwenzati l-intenzjonijiet tal-vot tal-poplu. Il-KESE jistenna li l-Awtorità thares lejn oqsma fejn ksur tad-data jista' jsehh u jissuggerixxu modi biex dan jieqaf u ddaħhal kontrolli u bilanċi fis-sehh sabiex tiżgura li l-protezzjoni tad-data u l-użu ta' data hija fl-limiti ta' parametri definiti sew.

4.3. Il-KESE jissuggerixxi li hija meħtieġa kjarifika akbar biex tikkostitwixxi dak li huwa tentattiv sabiex jiġu influwenzati l-elezzjonijiet permezz ta' ksur tar-regoli tal-protezzjoni tad-data. It-twaqqif ta' grupp ta' hidma li jikkonsisti minn DPAs tal-Istati Membri u l-Awtorità għandu jiġi eżaminat, bl-għan li tiġi stabbilita l-aħjar Prattika ta' xogħol kemm bejn l-Awtorità u d-DPAs peress li l-protezzjoni tad-data m'għandiex fruntieri fi hdan l-UE.

4.4. Id-Direttur tal-Awtorità jinħatar permezz ta' proċedura kif iddikjarat fl-Artikolu 6(3) tar-Regolament. Huwa jkun/Hija tkun indipendenti u mhux responsabbli lejn l-istituzzjonijiet tal-UE. Huwa jkollu jippreżenta/Hija jkollha tippreżenta rapport annwali lill-Kummissjoni Ewropea u lill-Parlament Ewropew, u jista' jkun prudenti li l-PE jingħata poter biex jiddubita dan ir-rapport u biex jivvota fuqu. Dan jiżgura li l-Awtorità għandha xi responsabbiltà u li l-proċess ikun aktar trasparenti.

Brussell, it-12 ta' Diċembru 2018.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Luca JAHIER